

NORRPHIL

Nummer 5/2021
Årgång 44

Medlemsblad för
Norrorts Frimärksförening

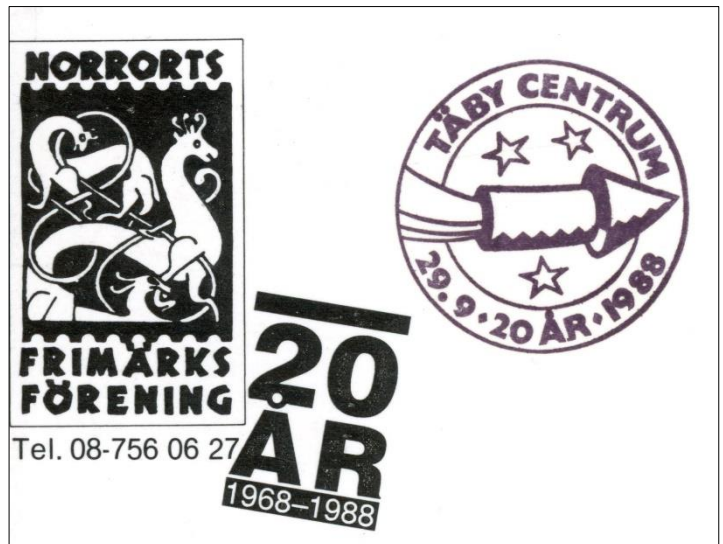
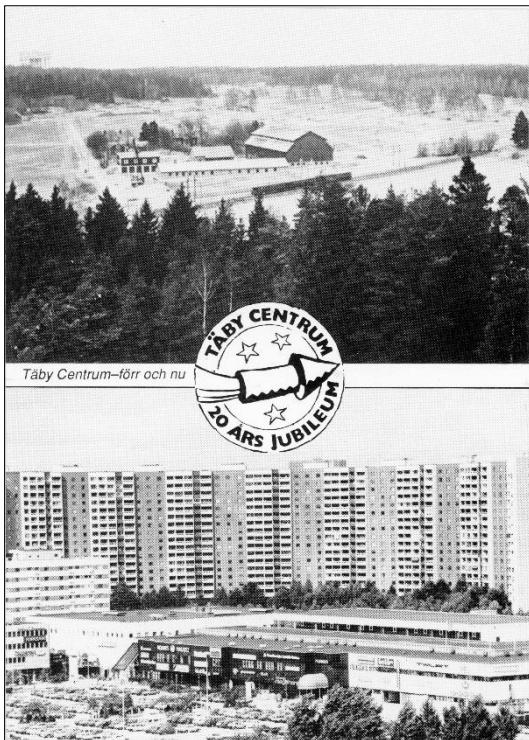
Specialnummer under Coronapandemin

Under tiden FHM's råd och regeringens riktlinjer gör det omöjligt för oss att träffas på vanliga fysiska möten kommer vi ge ut extranummer av Norrphil ungefär en gång i månaden. Håll till godo.

Minne: NFF 20 år

Vid föreningens 20-årsjubileum gavs följande kort ut.

Frågesport vid föreningens 50-årsjubileum

Till jubileumsmiddagen hade Arne Forssén snickrat ihop denna frågesport. Här får alla medlemmar chansen att klura ut svaren.

1. Vår förening hade en utställning på Postmuseum 1981, den kallades:
 - 1) Norrort samlar
 - X) Så samlar vi
 - 2) Norrorts frimärksforum
2. Vad står det på det feltryckta Mauritiusfrimärket
 - 1) Porto paid
 - X) Post paid
 - 2) Post office
3. När grundades svenska postverket
 - 1) År 1620
 - X) År 1632
 - 2) År 1636
4. Vad hette den första postmästaren i Täby
 - 1) C.A. Fallén
 - X) Christina Svensson
 - 2) Carl Johan Clefberg
5. På isländska frimärken kan ordet ORLOF vara påtryckt, det betyder:
 - 1) Semester
 - X) Luftbefordran
 - 2) Portofri
6. Vad firades som jubileum på bl.a frimärken år 1942
 - 1) Sankta Birgitta
 - X) Folkskolan
 - 2) Sveriges sjökarta
7. Vilken upplaga trycktes vårt 24 skill bancomärke i
 - 1) 174 150 st
 - X) 88 500 st
 - 2) 210 250 st
8. På vilket lands frimärken kan man se drottning Salote avbildad
 - 1) Cooköarna
 - X) Tonga
 - 2) Obock
9. Vilket frimärksland hade bl.a valören Sucre
 - 1) Equador
 - X) Paraguay
 - 2) Peru

10. Var anordnades Sveriges internationella utställning Stockholmia 55
- 1) Marmorhallarna
 - X) Svenska mässan
 - 2) Liljevalchs
11. Vad var portot för ett rek-brev i 1:a viktklassen år 1963
- 1) 105 öre
 - X) 115 öre
 - 2) 140 öre
12. Utslagsfråga: 1917 gav man ut Gustav V-frimärke med påtryck 1,98 på 5 kr. Vilken upplaga? Närmaste antal får rätt på denna fråga!

Rätta svar publiceras i nästa nummer av NorrPhil.

Svenska frimärken samutgivna med andra länder

Nedanstående lista har tagits fram av Vallentunaklubben. De märken som listas har getts ut med samma frimärksbild i respektive land. Listan kan användas som grund för en liten specialsamling inom området som då också kan innehålla samutgåvor mellan andra länder. Passa på och gör er samling och ställ ut den på NorrPhil 2022 i den nya debutantklassen vars regler är

4 C. Debutantutställning

Parallellt med den nationella och regionala utställningen inbjuder vi till en debutantutställning för dig som aldrig ställt ut vare sig nationellt eller regionalt som vuxen utställare. Deltagandet är kostnadsfritt och reglerna för deltagande finns här nedan:

1. Utställaren ska vara verklig debutant, d v s har inte ställt ut tidigare vare sig på regional eller nationell nivå som vuxen utställare.
2. Utställaren disponerar en ram (16 blad format A4).
3. Utställaren är ägare till visat exponat.
4. Exponatet visas som papperskopior. Exponatet monteras på särskilda pappskärmar.
5. Originalen lämnas till utställningsledningen och förvaras där för att vidimera autenticiteten.
6. Bedömning kommer att göras av en erfaren utställare och gå ut på att ge råd och tips för att utveckla exponatet till ett treramars exponat för deltagande i regional utställning. Ingen poängsättning ska ske.

Utställaren ska vara medlem i lokal förening ansluten till, eller associerad med, SFF men behöver inte själv vara medlem i SFF. Medlemskapet ska styrkas vid anmälan.

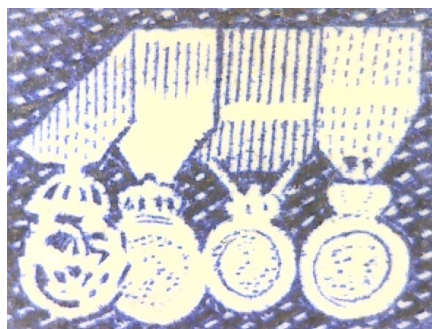
Utställaravgift eller ramavgift tas inte ut.

1956. Nordens dag Facit 481 och 482. Samutgivning med övriga nordiska länder.
1960. Europa Facit 517 och 518. Samutgivning med CEPT-länder.
1961. SAS 10 år Facit 521. Samutgivning med Norge och Danmark.
1967. Finska nybyggare i Sverige Facit 608 och 609. Samutgivning med Finland.
1969. Norden. Postsamarbete Facit 649 och 650. Samutgivning med övriga nordiska länder.
1969. Europa CEPT 10 år Facit 653 och 654. Samutgivning med CEPT-länder.
1973. Nordens hus, Reykjavik Facit 825 och 826. Samutgivning med övriga nordiska länder.
1977. Norden, miljövård Facit 989, 990 och 991. Samutgivning med övriga nordiska länder.
1983. Traktat Sverige-USA 1783 Facit 1249. Samutgivning med USA.
1984. Europa CEPT 25 år Facit 1287 och 1288. Samutgivning med CEPT-länder.
1988. Nya Sverige 1638-1988 Facit 1490. Samutgivning med Finland och USA.
1994. Kulturutbyte Sverige-Frankrike Facit 1834 och 1837. Samutgivning med Frankrike.
1994. Sverige-Finland Facit 1859 och 1860. Samutgivning med Finland.
1995. Tycho Brahe Facit 1928. Samutgivning med Danmark.
1996. Endre Nemes Facit 1985. Samutgivning med Tjeckien och Slovakien.
1997. Fasaner Facit 2021 och 2022. Samutgivning med Folkrepubliken Kina.
1998. Kung Sigismund Facit 2100. Samutgivning med Polen.
1999. Nobels fredspris-Belgien Facit 2158 och 2159. Samutgivning med Belgien.
2000. Öresundsförbindelsen Facit 2196 och 2197. Samutgivning med Danmark.
2002. Glaskonst och Maorihantverk Facit 2314 och 3215. Samutgivning med Nya Zeeland.
2002. Kungliga slott Facit 2329 och 2330. Samutgivning med Thailand.
2006. Sveaborg Facit 2554, 2555 och 2556. Samutgivning med Finland.
2006. Stadshansan 650 år Sverige-Tyskland Facit 2562, 2563 och 2564. Samutgivning Tyskland.
2011. Marie Curie Facit 2857 och 2858. Samutgivning Polen.
2014. Umeå-Riga kulturhuvudstäder Facit 299 och 2992. Samutgivning Lettland.

Vilka är frimärkena?

Här visas förstoringar från detaljer från 5 svenska frimärken. Vilka?

Svar presenteras i nästa nummer.

Filateli

Staffan Lagergren undrade om en berättelse skriven av Falstaff Fakir (om han är bekant) med rubriken "Filateli" kunde vara något för tidningen. Den är kanske lite "töntig" men typisk för 1880–90-talet. Filateli ingår i "Envar sin egen professor" skriven någon gång på 1890-talet. Han avled 1896 och hette Axel Wallengren. Här är den:

Filateli är vetenskapen om sättet att uppklistra frimärken och brevkort. Detta är nämligen av stor vikt för den mänskliga kulturen. Att närmare granska, vore ju endast en förolämpning mot den bildade läsaren, varför vi endast i största korthet vilja vidröra de viktigaste frimärkena.

Svenska 10-öres-märket åtnjuter med rätta stor popularitet hos det svenska folket. Det s.k. rekmärket (30 öre) skattas dock av många ännu högre. Detta beror på den vikt var materialistiska tid fäster vid – penningen!!!

Ett blått märke från Bab-el-Mandeb, årgång 1841(3½ psah), gäller i handeln för 2,500 kr. Vi äro f.n. den ende innehavaren av ett dylikt märke, vilket vi för all säkerhets skull själva hava förfärdigat.

Den filatelistiska vetenskapen består även i att sälja gamla beqagnade frimärken till högre pris än de betinga som nya. På grund härav räknas filatelin i nationalekonomin en till de lukrativa vetenskaperna, vilka eljest vore ytterst få.

En lärorik översikt av filateliens nuvarande ståndpunkt erhåller man genom det referat över filatelistmötet i Lund sommaren 1893, vilket vi erhållit genom ett något försenat telegram:

"Filatelistmötet

i Lund är nu avslutat. Alla deltagarna hade, enligt en göteborgares utsago, ett (fri-) märkvärdigt utseende. (Alla göteborgsvitsar äro minst lika dåliga som denna, vilken vi med av blygsel darrande hand nedskriva.)

Bland de föredrag som höllos, märkte vi följande:

Bör ett frimärke anses för äkta även om en tagg är borta ur östra hörnet?

Några ord om frimärkenas betydelse för religionen.

Vad menas med ett s.k. övertryck, och varför menas där det?

Vi kommer det sig att 10-öresfrimärken icke äro gröna?

Har filatelist rättighet till särskild cell å offentligt hospital? Och - i så fall - varför kungöres icke detta?

Det senare föredraget mottogs med allmänt bifall och ordföranden tackade talaren för det ljus han slängt över en av de mörkaste sidorna i svenska folkets album.

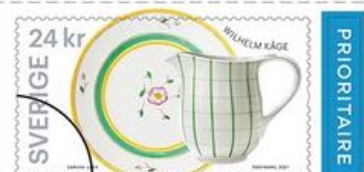
Efter föredragens slut avreste deltagarna till Bökeberg, varest gemensam middag till ett pris av tre 50-öresfrimärken intogs under animerad stämning. En särskild beställd soppa på gamla flottiga 5-Pfennigsmärken avdracks med hjältemodig förtjusning. ---

Kort före återresan till Lund timade en egendomlig händelse, som gjorde denna skog till de närvarande filatelisternas stoltaste dag.

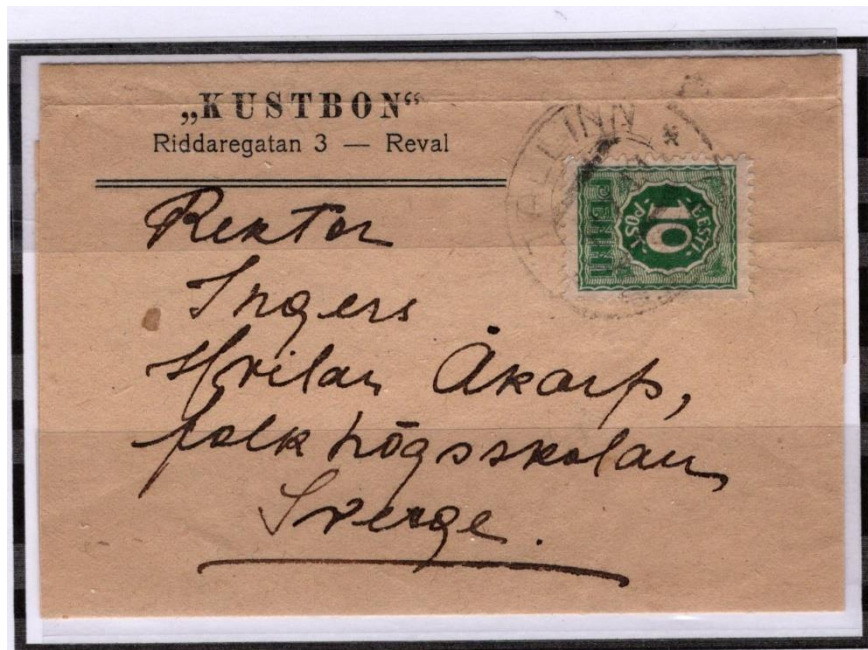
En hundraårig, mossbelupen gubbe vacklade fram ur skogens snår och tillkännagav för ordföranden att han sedan ett halvt sekel uppehållit sig i denna skog, livnärande sig av vilda rötter, för att dölja ett femtiotal hart när ovärderliga frimärken från S:t Mauritius, vilka han innehade såsom fideikommiss. Då han nu emellertid kände sin yttersta stund nalkas, ville han avyttra dessa dyrgripar mot en skälig ersättning. Dels till följd av sina principer och dels på grund av sin ålder nödgades han dock fordra kontant betalning.

Ett bedövande jubel uppstod nu, och alla kontanter framtogs för att överlämnas åt åldringen. Då emellertid penningarna icke räckte till, avklädde sig frimärksvännerna resolut alla klädespersedlar, utom strumporna (för att ej bliva kalla om fötterna), och tillfredsställde härmed Mauritiimannens anspråk. Sålunda utblottade ångade de hemåt, alldeles nakna, men mycket belåtna och med vars ett unikt frimärke å vederbörligt ställe.» -

Vi äro glada att hava dessa underrättelser från alldeles säker källa, ty vore det icke sant, vore det ju förfärligt.

En försändelse berättar – tänk vad man kan få tag i

Det här tidskriftsomslaget fick jag möjlighet att förvärva för drygt ett år sedan. Nog ett ganska unikt objekt skulle det visa sig. Det sitter i avsnittet om den historiska bakgrunden till vad som skulle komma i samband med 2. Världskriget, flykten från Estland och, så småningom, också min utställningssamling.

Omslaget har suttit runt tidskriften "Kustbon" som gavs ut i Estland av Estlandssvenskarna, en minoritet om cirka 7000 personer med anor ända från 1100-talet. Svenska var ett officiellt minoritetsspråk fram till 1940. På omslaget står det "Reval" i stämpeln kan man läsa Tallinn. Det hr var mitt i namnbytet för staden och portot för trycksak till Sverige, 10 penni, gällde bara under cirka 6 månader. Försändelsen är poststämplad 11.7.1919. Tidskriften "Kustbon" ges fortfarande ut, nu bara i digitalt format, av Estlandssvenskarnas Förening i Stockholm.

Adressaten, Rektor Enoch Ingers, var bror till farfadern till den mycket kände filatelisten Mats Ingers i Lund. Hvilans Folkhögskola är en av de äldsta i landet och Rektor Ingers efterträdde den rektor som var folkhögskolerörelsens grundare i Sverige. Hvilans Folkhögskola är fortfarande i full gång.

Man kan lära sig två saker av detta: 1. Man måste ha god kunskap om det område man arbetar med för att kunna identifiera objekt som väsentligt bidrar till den egna samlingen. 2. Sprid gärna vad du letar efter till vänner och bekanta såväl inom som utom filatelin. Rätt som det är dyker det upp en godbit. Det här objektet fick jag köpa av en mycket god vän i Estland.

Mats Söderberg

NORRORTS FRIMÄRKSFÖRENING

c/o Olof Tiger, Pinnmovägen 1, 187 50 Täby
Medlemsavgift 70 kronor/år. PlusGirokonto 9 41 09-6

Ordförande

Per Näsman, Tallvägen 5, 191 41 Sollentuna, tel: 070 -570 14 15
E-post: per.nasman@nasman.com

Vice ordförande, ansvarig för inventarieförteckningen

Olof Tiger, Pinnmovägen 1, 187 50 Täby, tel: 076-040 02 95
E-post: olof.tiger@gmail.com

Sekreterare, medlemsregistret och nya medlemmar

Christer Samson, Porsvägen 210, 192 48 Sollentuna, tel: 073-576 03 10
E-post: christersamson@gmail.com

Kassör och ansvarig för storauktioner

Lennart Lundh, Grindtorpsvägen 11, 183 32 Täby, tel: 073-654 69 87

Klubbmästare

Håkan Tiger, Enstavägen 47, 187 35 Täby, tel: 070-495 14 44
Bo Jonsson, Lövbrunnsvägen 13, 187 53 Täby, tel: 070-768 88 23

Värdering av inkomna samlingar

Jan-Ove Brandt, Gersillagatan 30, 736 30 Kungsör, tel: 070-547 15 35

Ansvarig kvällsauktioner vid föreningsmöten

Lars-Ove Pehrsson, Högstigen 5, 183 56 Täby, tel: 070-626 92 05

Marknadsansvarig

Ivar Horst, Östra Banvägen 69B, 184 52 Österskär, tel: 070-540 21 61

NORRPHIL

Medlemstidning för Norrorts Frimärksförening

Redaktör: Hans Magnusson, Olsborgsvägen 8, 186 41 Vallentuna
Telefon: 073-394 55 66, e-post: hans.magnusson@hacma.se

Ansvarig utgivare: Per Näsman

Norrphil utkommer minst 2 gånger/år.
Under Coronapandemin kommer det komma ut extranummer!

Välkommen med bidrag till innehållet i tidningen.

Besök gärna vår hemsida: www.norrphil.se

Normal föreningslokal: Viggbysalen, Södervägen 30, Täby
Corona-lokal: Tibble gymnasiums matsal